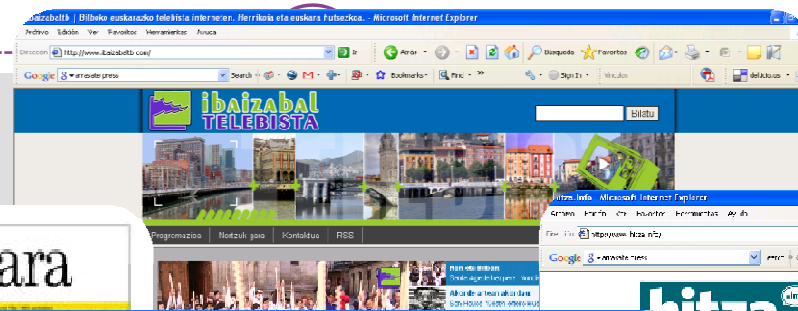

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

ALAZNE AIESTARAN

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

2

Mikel Irizar

Oro har, hurbilekoak egiten gaitu nor, eta hurbilekoekin dugun nortasunak kokatzen gaitu mundu zabalean

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

3

1. Sarrera.

1.1. Euskarazko herri-informazioaren bilakaera.

2. Herriko informazioaren ezaugarriak

3. Herriko informazioaren iturriak.

4. Esparru lokal eta globalaren mugak hautsiz.

5. Kontuan hartzeko aholkuak

6. Eredu gogoangarriak

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

4

1. Sarrera.

- Bigarren mailakoa?
- Jakin-min berezia (Aranguren).
- Bereziki estimagarria.
- *Global and local.*
- Gertutasunari darion xarma.
- Gai ugari, probaleku ederra.
- Euskarazko herri prentsak egindako bidea.

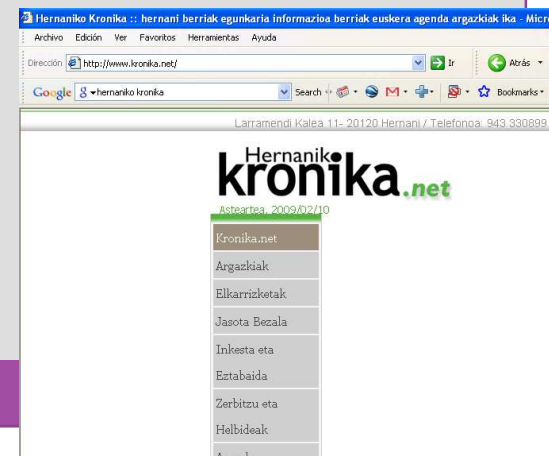
Local expertise,
global knowledge.

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

5

1.1. Euskarazko herri informazioaren bilakaera.

- Herriko informazioak ia hasieratik izan du tokia euskarazko prentsan
 - Eskualduna (1887).
 - Ibaizabal (XX. Mendearen hasieran).
 - Gerra zibilean, gerra ostean.
 - Diktadura ostean: Arrasate Press, Ttipi ttapa (1988).
 - Euskarri eta maiztasun ezberdinetan.
 - Gaur egun: multimedi egitasmoak nagusi.
 - Hernaniko kronika: 7 egunez kaleratzen den herri kazeta bakarra.

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

6

2. Herriko informazioaren ezaugarriak.

1. Albisteen hurbiltasuna.

- “Plusa”.
- Sentiberago.
- Zuhurtzia: “Denok ezagutzen dugu elkar”.
- Horikeriarik ez.

2. Informazio-iturriekiko hurbiltasuna

- Aukera paregabea.
- Aho biko ezpata.

3. Bulegotik kanpoko lana

- Teletiporik ez.
- Kanean, udaletxean,... ordu asko.
- Protagonisten atzetik.

4. Gizarte-kohesiorako tresna.

- Gutunak.
- Kale-inkestak.
- Erosketak eta elkar-trukeak.
- Bizitza soziala estimulatu.
- Bitartekariak dira.

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

7

2. Herriko informazioaren ezaugarriak.

5. Herriko Kazetaria: hedabidearen erantzule.

- *Epelak entzun bihar*
- Danerako erreferentea da herrian.

6. Herritarren presioa.

- Hurbiltsunak dakarrena.
- Oro har, estimatuak

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

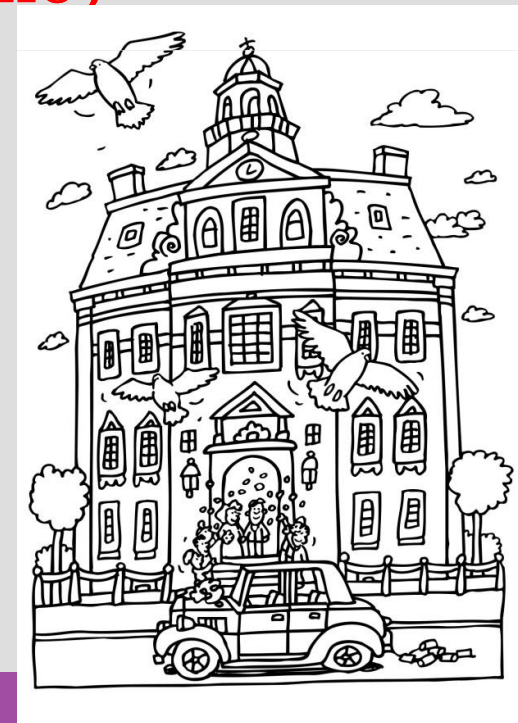
8

3. Herriko Informazioaren iturriak

Komunikazio Kabineteen ezarpena →
informazioaren burokratizazioa.

Iturri motak (I. Camacho)

- Iturri instituzionalak:
 - Udala
 - Alderdi politikoak
 - Foru aldundia.
 - Sindikatuak, ...

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

9

3. Herriko Informazioaren iturriak

- Ez instituzionalak:
 - Norbanakoak.
 - herriko elkarteak.
 - musika-dantza taldeak.
 - Kirol elkarteak.
 - bestelako hedabideak, Internet, ...
- Zeintzuk erabiltzen dira gehiago?

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

10

3. Herriko Informazioaren iturriak

- Gehiago erabiltzen dira informazio iturri ez instituzionalak (I. Camachoren tesia).
- Nahiz eta Udalaren garrantzia handia izan, herritarren eguneroko gaiak dira nagusi.
- Kazetariak ezin du aukera alferrik galdu.

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

11

4. Esparru lokal eta globalaren mugak hautsiz.

- Teknologia berriek eraldatu dute kazetaritza mundua
- Amaraunaren irudia, metafora baino gehiago.
- Informazio lokala globala bihurtu da.

Live Local

Think Global

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

12

4. Esparru lokal eta globalaren mugak hautsiz.

Hedabide lokalak itsas handian bizirauteko behar dituen gutxienekoak

- **Ikuspegi autozentratua (Mikel Irizar)**
 - Informazio iturri propioak
- **Auto-estimua trinkoa.**
 - Konplexuak alde batera utzi
- **Amaraun antolaketa.**
 - Erdigunea: hurbilenekoa
 - Kanpoko zirkuluetan: interes gutxiagoko gaiak
- **Masa kritikoa: informazio sare propioa**

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

13

4. Esparru lokal eta globalaren mugak hautsiz.

- Ziurtatu beharrekoak:
 - Kazetarien prestakuntza
 - Gutxieneko kalitatea
- Webgune dinamikoak, irisgarriak, erabilgarriak, partehartzaileak...
- Kazetaritza 2.0
- Edizio jarraituak: orainkariak
- www.elgoibarren.net
- www.ibaizabaltb.com

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

14

5. Kontuan hartzekoak.

- A. Aiestaran: “Herri prentsak informazioaren demokratizazioa ekarri du”.
- Benetako protagonistak herritarrak dira.

Drogetenitturri 140.

Mallegoi baserriko Garazi Mugarza Markina, 11 urteko neskatilla mallabitarrak irabazi du Espainiako aurtengo “Premio BMV al Talento más Joven” izeneko pintura saria (Aranburu, 2006),

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

15

5. Kontuan hartzekoak.

- Informazio modu arin eta irakurterrazean landu.
- Argazkiak erabili, ahalik eta gehien.
- Informazio-iturrien arteko oreka bilatu.
- Informazioa eta propaganda bereiztu.
- Gaietan ere oreka bilatu.
- Zerbitzu informazioa oso garrantzitsua (botikak, telefono erabilgarriak, zorion agurrak, denborapasak, eguraldiaren inguruko xehetasunak...

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

16

5. Kontuan hartzekoak.

- Presioa ahalik eta ongien kudeatu.
- Zerbait ulertzen ez badugu, GALDETU.
- Tentuz ibili: errugabetasun printzipioa errespetatu.
- Nola landu indarkeria matxista herri aldizkari batean, adibidez?

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

17

5. Kontuan hartzekoak.

(2008, *Barren 655. zenbakia*)

Genero biolentzia

Bikotekideari eraso egiteagatik 21 urteko gazte bat atxilotu zuen Ertzaintzak joan zen astean Elgoibarren. Udaltzain batek eta ertzain batek mutil gazteak emakumea lurrian nola eusten zuen eta txistua zelan botatzen zion ikusi zuten. Biktimak lepoan eta besoetan hematoma zituela ohartu ziren bertaratutako agenteak.

...//...➔

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

18

5. Kontuan hartzekoak.

(2008, *Barren* 655. zenbakia)

Genero biolentzia

Etxeko korridorean eta gela batean kristal hondarrak zeuden, ustez etxean izandako liskarragatik, Ertzaintzako iturrien esanetan. Emakumea anbulatoriora eraman zuten zauriak sendatzeko. Ustezko erasotzailea atxilotu egin zuten, eta Eibarko Epaitegiaren esku geratu zen barixakuan bertan” (Barren, 2008).

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

19

6. Eredu gogoangarriak.

- **Goiena Komunikazio Zerbitzuak**, multimedia eredu eta herri aldizkarigintzan aitzindari (Gipuzkoa). www.goiena.com.
- **Durangaldeko Herri Komunikabideak (DHK)**, prentsa idatzitik multimediarara (Bizkaia). www.anboto.org.
- **Guaixe eta Baleixe**, papera, irratia sarean (Nafarroa)

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

20

- **Guaixe.net** (www.guaixe.net) eta **Beleixe.com** (www.beleixe.com) interneten jarri zituzten edonondik edozeinek irakurri eta entzun ahal izateko.
- **Hernaniko Kronika**, euskarazko herri egunkari bakarra (Gipuzkoa) www.kronika.net.
- **Eskualdeetako Hitzak**, euskarazko herri informazioaren atari garrantzitsuena (Bizkaia, Gipuzkoa, Nafarroa). www.hitza.info.

Herriko informazioa: Kazetarion probaleku eta eskola

- **eta kitto!** herritarren kohesirako tresna (Eibar, Gipuzkoa) [.www.etakitto.com](http://www.etakitto.com).
- **Barren**, Papera eta sarea elkarren osagarri. www.elgoibarren.net
- **Ttipi-ttapa**, lehen aldizkaria interneten (Bortziriak, Nafarroa). www.ttipi.net.
- **Geu**, Araba osoko euskarazko hilabetekari bakarra (Araba). www.geugasteiz.com.
- **Ibaizabal Telebista**: euskarazko lehenengo sareko telebista. www.ibaizabaltb.com.